

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Const. Hamangiu. — *O lucrare de valoare* (Recenzie).
Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, s. II.* — Curte cu jurați. — Deciziune. — Casare în ce privește pretențiunile civile.
(Lucreția Tilpeanu cu G. Tilpeanu).
Idem, s. III. — Apel. Tardivitate. — Chestiune de ordine publică. — Invocare pentru prima oară în Casație.
(Manue Marutov cu Srul Gurfel).
Curtea de Apel București, s. IV. — Faliment. — Verificarea creanțelor. — Contestație.
(Victor Filotti cu Minist. Comunicațiilor și Direcțiunea Generală P. T. T.).
Judecătoria II Călărași (Ialomița). — Inchiriere. — Tacita reconducțiune. — Lipsa unei posesiuni continue.
(C. Bonciu cu Maria D. Marin).

O LUCRARE DE VALOARE

„Cestiu de drept comercial și maritim“ de Const. Bălescu, doctor în drept, profesor suplinitor la Academia superioară de comerț, avocat, 400 pagini, 1929.

Iată o importantă și admirabilă lucrare care vine la timp, toate problemele discutate în ea cu atâta competență și documentare doctrinală, fiind de plină actualitate.

Trăim în epoca falimentelor și a fraudelor falimentare, falimente care dacă au drept scuză sau pretext criza economică prin care trecem, nu e mai puțin adevărat că profitând de această criză, comercianții necinstiți au găsit o ocazie prielnică de a-și fraudă creditorii. Am certitudinea că mai mult de 50% din falimentele ce se dau, sunt bancrute frauduloase, iar Parchetele Tribunalului cași ale Curților de Apel, privesc cu indiferență această fraudare sistematică și îndrăzneată a creditorilor, fără a lua nici o măsură din acele prevăzute de Codul comercial și penal. Știu din experiență că de obicei Parchetele nu dau importanță cuvenită unor asemenea grave delictе, considerându-le mai mult ca afaceri comerciale, fără caracter penal. Susțin din contră că cele mai multe și mai grave delictе ce se comit așa de des de comercianții incorecți sunt aceste delictе de bancrută frauduloasă, pentru că ele ating nu numai patrimoniile și averea privată, dar ating în mod dăunător cinstea

comerciului românesc, ating grav prestigiul țării noastre prin compromiterea creditului comercial atât înăuntru, cât și mai ales, în afară.

Marele comerț străin: marii industriași, fabricanți și angrosiști din Franța, Italia, Elveția, Germania, din cauza enormelor pierderi ce suferă continuu din partea comercianților români necinstiți, ne retrag creditul sau scumpesc produsele industriei lor pentru a se putea despăgubi în parte de pierderile sigure la care sunt expuși. Comercianții români dintre cei mai mari și mai cinstiți, cad adese ori victime ale acestor faliți de rea credință care au ajuns să nu mai aibă nici o teamă de sancțiunile legilor. Cine vrea să se convingă, n'are decât să cerceteze la arhivele Tribunalului de Comerț și ale Sindicatului, de colosalul număr de falimente ce se înregistrează zilnic și cari mai toate se sfârșesc prin completa inexistență a activului, creditorii rămânând în total păgubiți. O statistică ce s'ar face la sindicatul Ilfov numai, ar da ca rezultat pierderi de sutimi de milioane, toate fraudate de negustorii incorecți.

Trebuiese luate cât mai urgent măsurile cele mai riguroase pentru stăvilirea acestui rău cu urmări așa de grave nu numai pentru economia noastră națională dar și pentru comerțul nostru cinstit, compromițând în acelaș timp în mod foarte serios și creditul nostru comercial în străinătate.

Parchetele Tribunalului cași Parchetele generale sunt datoare să se pună în mișcare, arestând pe faliți la cele mai mici indicii și probe de fraudă, numind experți competenți și cinstiți, nu din aceia cari se pun, cum e obiceiul, în înțelegere cu faliții. Indiferența de până acum a Parchetelor, ar trebui să înceteze. Deja ea a durat prea mult.

* * *

Dar m'am îndepărtat prea mult de obiectul acestui articol, care are de scop analiza valoroasei lucrări de drept comercial a distinsului doctor în drept al Facultății noastre din București, D-l Const. C. Balescu.

În această importantă lucrare autorul tratează, cu o logică juridică și o putere de argumentare remarcabilă, o serie de „chestiuni” alese în special din materia pe cât de complexă, pe atât de dificilă, a dreptului falimentar și maritim.

Prima chestiune se referă la: „Plățile anormale și acțiunile revocatorii falimentare”. Este vorba de a se ști cari sunt posibilitățile legale de „reintegrarea patrimoniului în stare de lichidațiune” al unui comerciant insolubil, anulând și readucând la masa comună valoarea tuturor actelor juridice încheiate de falit în prejudiciul drepturilor creditorilor săi. Și, evident, față cu actuala stare de lucruri, o astfel de problemă prezintă un deosebit interes nu numai de ordin doctrinar, dar mai ales practic. Iar analizarea subiectului se înfățișează cu o metodă remarcabilă. După ce autorul face o paralelă istorică și de principiu între acțiunea pauliană reglementată de art. 975 cod. civ. și acțiunea revocatorie falimentară prevăzută de art. 724-726 cod. comercial; după ce subdivide și examinează această ultimă acțiune, după natura actelor și perioada premergătoare datei sentinței declarative de faliment, în următoarele trei aspecte: acțiunea în revocare pentru fraudă suspectă (art. 726 alin. I), acțiunea în revocare pentru fraudă prezumată (art. 726 alin. 2, 3 și 4) și acțiunea în revocare pentru fraudă suspectă și prezumată (art. 726 alin. ultim); și, în sfârșit, după ce înlătură concepția bonelliană, după care acțiunea revocatorie falimentară nu ar fi în realitate decât o acțiune pauliană agravată printr'un mecanism de probe și forme procedurale deosebite, autorul se oprește la opinia că prima acțiune în forma ei multiplă, se înfățișează cu o serie de caractere proprii, cum ar fi de ex. acela al exercițiului colectiv prin judecătorul sindic, al efectelor ei „erga omnes” și al jocului prezumțiilor de fraudă din cari unele sunt irefragabile și care o disting fundamental de acțiunea pauliană prevăzută de art. 975 cod. civ., ale cărei efecte se produc numai „inter partes” și nu operează decât în caz de concert fraudulos dovedit.

Odată principiile stabilite, D I Balescu analizează apoi cu o desăvârșită competență revocarea plăților anormale săvârșite de comerciantul falit după data încetării plăților și anume: plățile anticipate și acelea efectuate printr'o „datio în solutum” în cursul perioadei suspecte. În primul caz, autorul observă, adoptând doctrina susținută de Lyon-Caen & Renault și de Cuzziari-Cicu, că plata datoriiilor neajunse la scadență făcute de comerciantul debitor în urma datei încetării plăților, pe lângă faptul că au un caracter neobișnuit în comerț, ele echivalează în acelaș timp cu un act de liberalitate, prin aceea că renunțând la beneficiul termenului,

debitorul avantajează fără echivalent pe unii creditori în dauna altora, așa încât cu drept cuvânt legiuitorul a lovit cu o prezumție de nulitate absolută asemenea plăți, întocmai ca și nulitatea actelor cu titlu gratuit încheiate în perioada suspectă. Tot astfel și în cel de al doilea caz, adică de „datio in solutum”: întrucât un asemenea mod de stingere al obligațiilor nu este obișnuit în practica comercială curentă, deoarece înlocuește un raport juridic prin altul, operând doar o novațiune de obligațiune iar nu o liberațiune complectă, nu se poate susține că dațiunea în plată ar avea un caracter normal în viața comercială și, prin urmare, în mod logic și echitabil a sancționat acest act, prin art. 726 alin. 3 cod. comercial, cu aceeași nulitate, absolută ca și în cazul plăților anticipate.

* * *

În cea de a doua „chestiune” D-I Balescu se ocupă de „Acțiunea revocatorie imobiliară și competența teritorială a Tribunalului falimentar”. În acest important studiu autorul examinează problema de a se ști unde trebuie îndreptată acțiunea referitoare la anularea unui contract de vindere-cumpărare imobiliară încheiat de un comerciant falit după data încetării plăților: la sediul imobilului, conform art. 59 proc. civ., sau la Tribunalul falimentar? În această privință autorul conchide, cu drept cuvânt, că întrucât „acțiunea revocatorie nu urmărește revendicarea unui drept real, ci, întemeiată pe o prezumțiune legală de fraudă, ea tinde la desființarea unei convențiuni”, această acțiune nu prezintă un caracter real, ci unul personal și, prin consecință, este logic a fi intentată, conform art. 702 comb. cu art. 890 cod. comercial, exclusiv la Tribunalul comercial unde s'a declarat falimentul.

În cel de al treilea studiu d-l. Balescu abordează interesanta problemă a „Continuării comerțului în faliment” a cărei reglementare este prevăzută de două texte deosebite: art. 760 și art. 804 cod. comercial, a căror deosebire de scop și aplicațiune autorul o nuanțează cu un remarcabil relief. Primul text, modificat la 1895, inagurează un sistem original, propriu legislațiunii noastre, potrivit căruia comerciantul falit poate fi autorizat de Tribunalul comercial, cu votul majorității creditorilor, să continue comerțul, în condițiunile stabilite, sub directa supraveghere a comisiunii de creditori și controlul Tribunalului care poate revoca autorizațiunea fie din oficiu fie după cererea judecătorului sindic. Prin urmare, după cum observă D-I Balescu, procedura continuării comerțului prevăzută de art. 760 cod. comercial are de scop să înlesnească comerciantului falit posibilitatea de a eși din faliment și a-și salva comerțul fie prin achitarea creditorilor, fie printr'un alt aranjament cu ei: moratoriu post falimen-

tar, concordat, etc. Pe când art. 804 cod comercial se referă, dimpotrivă doar la o simplă suspendare temporară a vânzărilor efectuate de judecătorul sindic, ceiace nu evită stingerea sau lichidarea totală și definitivă a patrimoniului comerciantului falit.

Analizează apoi „Principiul neapelabilității în materie de faliment” (art. 944 cod comercial), chestiunea „Prezumției quasi-Muciană în dreptul falimentar” (art. 792 și 793 cod comercial) și, în sfârșit, ajunge la dificila problemă de drept referitoare la „Reprezentanța judiciară a judecătorului sindic și calea de atac a privilegiului creditorului gagist sub procedura falimentară”, problemă care a fost des soluționată în ultimul timp și de instanțele noastre judecătorești. În ce privește prima parte a acestui studiu și anume arida chestiune a „reprezentanței judiciare a judecătorului sindic”, autorul, după ce critică sistemele propuse cari fac din sindic fie un reprezentant al falitului, fie un reprezentant al creditorilor constituiți în masă, fie un reprezentant atât al falitului cât și al creditorilor, se oprește la concepțiunea originală și măiastră a lui Bonelli după care judecătorul sindic nu reprezintă nici pe creditor nici pe falit, ci masa falimentului ca entitate juridică distinctă, ca patrimoniu autonom în stare de lichidare. În această situațiune, judecătorul sindic nu se mai află în bizara stare de duplicitate de a reprezenta când pe falit când pe creditor, ci în calitate de reprezentant al masei falimentului se va investi în mod exclusiv cu situația juridică de „ayant cause” sau de terțiu în raport cu natura fiecărui act juridic inclus în acest patrimoniu autonom în stare de lichidare și, făcând aplicațiunea acestor principii în materie de gaj comercial, d-l Balescu conchide că judecătorul sindic ca „ayant cause” nu poate uza de calea opoziției prevăzută de art. 483 cod comercial pentru a invoca inexistența formalităților constitutive ale privilegiului, însă pe cale oblică. Conform art. 974 cod civ., el poate invoca „de jure tertii” toate excepțiunile personale ale debitorului cu privire la însăși existența creanței

Regretând că spațiul unei recenzii — deja prea lungă — nu îngăduie o analiză mai amănunțită a fiecăruia din interesantele capitole din lucrarea d-lui Const. Balescu, ne mulțumim a enunța aci titlurile celorlalte „chestiuni”, de altfel foarte sugestive prin însăși formularea lor, tratate cu aceeași competență în acest volum, și anume: „Gajul fără deposedare și opozabilitatea sa în faliment”; „Noțiunea de încetare de plăți dedusă din continuarea plăților cu mijloace ruinătoare și frauduloase”; „Dreptul creditorului ipotecar de a începe urmărirea silită imobiliară sub procedura falimentului”; „Calificarea juridică a convențiunei de vânzare de pădure spre ex-

ploatare”; „Particularismul dreptului maritim”: „Despre riscuri de mare în raport cu tendințele cutimi-are ale dreptului maritim actual”, studiu care merită întreaga atențiune a cititorilor; „Eșuarea în dreptul comercial și internațional privat maritim”; și, în fine, „Abandonul făcut asigurătorilor”. Ori cât am fi de tentați de a ne opri asupra acestor studii, examinându-le mai amănunțit, importanța acestor lucrări ne-ar sili să înzistăm prea mult în analiza lor. Spațiul însă nu ne permite. De aceea sfătuim pe iubitorii de știință juridică serioasă să citească cu atențiune volumul D-lui Const. C. Balescu, asigurându-i că vor profita mult, din bine documentatele studii de drept comercial ale autotului.

Literatura juridică română s'a îmbogățit cu o lucrare de valoare, pentru care felicităm sincer pe tânărul și ditinsul jurist D-l Const. C. Balescu.

C. Hamangiu

Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 26 Iunie 1928

Președinția D-lui Const. G. Rătescu, președinte

Lucreția Tâlpeanu cu G. Tâlpeanu

CURTE CU JURAȚI.—DECIZIUNEE.—CASARE ÎN CE PRIVEȘTE
DESPĂGUBIRILE CIVILE.—TRIMITERE SPRE JUDECATĂ DIN NOU
ÎNAINTEA TRIBUNALULUI.—ART. 433 PROC. PENALĂ.

Intrucât art. 433 proc penală, care prevede că în cazul când o decizie a Curții cu Jurați este casată numai în cea ce privește interesele civile, instanța competentă a statua asupra acestor interese este Tribunalul, acest articol nu ridică părții dreptul de a ataca cu apel sentința care s'ar da de Tribunal în această privință și nici vre un alt text de lege ne ridicându-i acest drept, urmează că hotărârea pronunțată de un Tribunal conform art. 433 proc. penală este susceptibilă de apel.

No. 5561.—Respins ca inadmisibil recursul făcut de Lucreția Tâlpeanu în contra sentinței Trib. Argeș S. I cu No. 858/927 în proces cu G. Tâlpeanu.

Curtea deliberând,

Având în vedere că din sentința supusă recursului și din lucrările dela dosar, rezultă că, prin ordonanța cu Nr. 176 din 10 Noembrie 1925 a Președintelui Curții cu Jurați din Județul Ilfov, acuzata Lucreția Tâlpeanu, în urma verdictului negativ a juraților, a fost declarată achitată pentru erima de omucidere cu voință a soțului său I. Tâlpeanu

pentru care fusese trimisă în judecata Curții cu Jurați; că, tatăl victimei, G. Tâlpeanu, constituindu-se parte civilă în proces și cerând a i se acordă daune morale și materiale suferite prin moartea fiului său, Curtea a respins cererea acestuia prin decizia cu No. 176 bis din 192;

Că, în contra acestei decizii, partea civilă făcând recurs, această Inaltă Curte Secția II-a a admis recursul prin decizia Nr. 2031/92 și a trimis cauza Tribunalului Argeș, conform art. 433 proc. penală, spre a statua asupra despăgubirilor civile;

Că, Tribunalul Argeș Secția I-a a obligat pe Lucreția Tâlpeanu să plătească părții civile, Gheorghe Tâlpeanu, suma de 150.000 lei daune, prin sentința cu Nr. 859/92;

Că, în contra acestei sentințe ambele părți au declarat atât apel, cât și recursurile de față.

Asupra recursului făcut de Lucreția Tâlpeanu:

Considerând că art. 433 din procedura penală dispune în alin. II că, atunci când deciziunea unei Curți cu Jurați se va anula de către Curtea de Casație, pentru cauză de nulități comise de Curtea cu Jurați, procesul va fi trimis la o altă Curte cu Jurați decât cea care a dat deciziunea, iar în alin. III prevede că atunci când deciziunea este anulată numai în ceea ce privește interesele civile, procesul va fi trimis nu la o Curte cu Jurați, ci la un Tribunal, altul decât cel în care se va fi aflat judecătorul care a făcut instrucțiunea cauzei;

Considerând că în cazul când, ca în speță, o decizie a Curții cu Jurați se casează numai în ce privește acțiunea privată, acțiunea publică a luat sfârșit în mod definitiv printr'unul din modurile prevăzute de art. 10 proc. penală, adică sau prin condamnare, sau prin absolvirea infractorului;

Că, din moment ce modul în care a fost soluționată acțiunea publică a căpătat autoritatea lucrului definitiv judecat, și din moment ce o decizie a Curții cu Jurați a fost casată numai în ce privește acțiunea privată, caracterul acestei din urmă acțiuni, de accesorie a acțiunii publice, precum și consecințele ce decurg din acest caracter, încetează, și Tribunalul de trimitere urmează a judeca acțiunea privată, independent de cea publică, în conformitate cu regulile de drept comun, ca și când acțiunea privată ar fi fost intentată în mod separat înaintea Tribunalului civil;

Considerând că regula de drept comun este că sentințele date de Tribunal în primă instanță sunt supuse apelului la Curtea de Apel respectivă;

Că, dreptul de apel nu poate fi ridicat părții, în lipsa unei derogări exprese a legii;

Că, astfel fiind, întrucât art. 433 proc. penală prevede că în cazul când o decizie a Curții cu Jurați este casată numai în ce privește interesele civile,

instanța competentă a statua asupra acestor interese este Tribunalul, și întrucât nici acest articol, nici vreun alt text de lege nu ridică părții dreptul de a ataca pe calea apelului o asemenea sentință, urmează că hotărârea pronunțată de un Tribunal, conform art. 433 proc. penală, este susceptibilă de apel;

Având în vedere că recurentul G. Tâlpeanu a declarat înaintea acestei Inalte Curți că-și retrage recursul său.

Pentru aceste motive, Curtea ia act de declarația făcută de G. Tâlpeanu că-și retrage recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III-a

Audiența de la 14 Ianuarie 1929

Președinția D-lui Șt. Mladoveanu, președinte

Manuc Marutov cu Srul Gurfel

APEL.—TARDIVITATE.—CHEȘTIUNE DE ORDINE PUBLICĂ.—INVOCAREA EI PENTRU PRIMA OARĂ ÎNAINTEA CURȚII DE CASAȚIE ART. 99 DIN LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOL.

Chestiunea tardivității unui apel, fiind de ordine publică poate fi invocată pentru prima dată în fața Inaltei Curți, ea urmând a fi observată chiar din oficiu de către instanțele judecătorești, fără a fi pusă în discuțiune de către părțile împlicate.

No. 42.— Admis recursul făcut de către Manuc Marutov în contra sentinței Tribunalului Cetatea-Albă S. I. în proces cu Srul Gurfel.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs, Tribunalul Cetatea-Albă s. I, a admis apelul intimatului Srul Gurfel contra cărții de judecată No. 219 928 a judecătoriei mixte Cetatea-Albă și reformând această hotărâre, prin consecință a admis și acțiunea intimatului, obligând pe recurentul Manuc Marutov la plata sumei 21.173 lei plus 500 lei cheltuieli de judecată;

Având în vedere că prin motivele de casare recurentul susține că prin violarea art. 99 din legea judecătorilor de ocoale Tribunalul a intrat în cercetarea fondului apelului, întrucât apelul fiind făcut peste termenul de 10 zile prevăzut de articolul citat, urma a fi respins ca tardiv din oficiu, deoarece chestiunea tardivității este de ordine publică;

Considerând că chestiunea tardivității fiind în adevăr de ordine publică, poate fi invocată pentru prima dată în fața Inaltei Curți, ea urmând a fi observată chiar din oficiu de către instanțele judecătorești, fără a fi pusă în discuțiune de către părțile împlicate;

Având în vedere că în conformitate cu art. 99 din legea judecătorilor de ocoale termenul de apel este de 10 zile, care curge dela a doua zi dela pronunțare pentru părțile cari au fost de față la judecată;

Că, în asemenea situațiune de drept, și întrucât, în speță, din actele dela dosar se constată să cartea de judecată atacată cu apel a fost pronunțată la 21 Martie 1928 în prezența ambelor părți prin procuratori, apelul făcut la 4 Aprilie 1928, potrivit art. 99 citat, este tardiv și deci tribunalul numai prin violarea acestui text de lege și a principiului mai sus arătat e intrat în examinarea fondului apelului;

Că, astfel fiind, recursul este întemeiat și urmează a fi admis, casându-se fără trimitere sentința Tribunalului.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV-a

Audiența de la 29 Mai 1929

Președinția D-lui N. Hariton, Consilier

Victor Filotti cu Ministerul Comunicațiilor și Direcțiunea Generală P. T. T.

FALIMENT. — VERIFICAREA CREAȘTELOR. — CONTESTAȚIE. — SENTINȚA TRIBUNALULUI PRIN CARE SE ADMITE PROVIZORIU O CREAȘTĂ ȘI SE SUSPENDĂ DAREA HOTĂRĂREI DEFINITIVE. — DACĂ E SUPUSĂ APELULUI. — ART. 772, 775 ȘI 780 COD. COM.

FALIMENT. — SENTINȚĂ DECLARATIVĂ. — DACĂ ARE AUTORITATE DE LUCRU JUDECAT CU PRIVIRE LA CONSTATAREA CREAȘTELOR FAȚĂ DE INSTANȚA DE VERIFICARE. — ART. 69, 708, 768 ȘI URM. COD. COM.

FALIMENT. — VERIFICAREA CREAȘTELOR. — TITLUL DIN CĂRE REZULTĂ. — DACĂ O SIMPLĂ PRETENȚIE NEÎNTEMEIATĂ PE VREUN TITLU SAU DOCUMENT POATE FACE OBIECTUL UNEI CERERI DE VERIFICARE. — ART. 768, 774 ȘI 775 COD. COM.

FALIMENT. — VERIFICAREA CREAȘTELOR. — CONTESTAȚIA LA VERIFICARE. — ÎN CE CAZ SE POATE SUSPENDA DAREA SENTINȚEI DEFINITIVE ASUPRA UNEI CREAȘTE. — ART. 776, AL. II COD. COM.

1. Potrivit dispozițiilor art. 775 cod. comercial, sentințele pronunțate de Tribunal asupra contestațiilor la verificarea creanțelor fiind susceptibile de apel, iar dispozițiunile luate asupra acestor contestațiuni formând o singură hotărâre, ori care din dispozițiunile ei pot fi atacate cu apel [de partea nemulțumită; ast-fel că atunci când cu privire la una din creanțe, Tribunalul dispune suspendarea dărei hotărârei definitive până la judecarea procesului penal în care urmează a fi valorificată, admțându-o până la acea dată numai în mod provizoriu, partea nemulțumită de această dispozițiune poate cere reformarea ei pe calea apelului.

2. În instanța de faliment, Tribunalul fiind chemat să se pronunțe numai dacă cel chemat în declarare este în măsură să achite datoriile sale, sau dacă se găsește în stare de încetare de plăți, este suficientă o examinare sumară cu privire la creanțele pe baza cărora se cere declararea în stare de faliment.

3. Din cuprinsul dispozițiilor art. 768 și 774 cod. com. rezultă lămurit că pentru că o creanță să poată fi verificată trebuie să se pre-

zinte însuși titlul din care derivă sau documentul pe care se întemeiază, ast-fel că simpla pretențiune pe care cineva ar avea-o în contra unui falit, fără ca să fie întemeiată pe vre-un titlu sau document nu poate face obiectul unei cereri de verificare.

4. Dacă potrivit art. 776 al. II cod. com. Tribunalul poate suspenda deciziunea definitivă asupra admiterii unei creanțe până în sfârșitul acțiunei penale privitoare la dânsa, această dispozițiune se referă însă numai al cazul când însăși creanța declarată la verificare ar fi rezultatul unui fapt delictuos, fie al creditorului contestat în instanța de verificare, fie rezultând din concertul și complicitatea vreunui creditor cu falitul, în paguba mesei credale.

No. 79. — Admis apelul făcut de Victor Filotti contra sentinței comerciale cu No. 420/920 a Tribunalului Comercial Ilfov S. I în proces cu Ministerul Comunicațiilor și Direcțiunea Generală a P. T. T.

S'au ascultat D-nii avocați Ferderber și Oswald Teodoreanu pentru apelantul Victor Filoti, și G. Netter pentru intimații precum și D-l judecător-sindic Broșteanu în concluziuni pentru admiterea apelului.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut de către falitul Victor Filoti împotriva sentinței Comerciale cu No. 420 din 24 Iulie 1920, pronunțată de Tribunalul Ilfov secția I comercială, prin care acest tribunal, după ce se pronunță asupra contestațiilor făcute de apelantul falit cu privire la cererile de verificare și înscriere la masa falimentului, introduse de creditorii: Banca Comerciala Română, Banca de Credit Român și Benjamin Arie, dispune în ce privește creanța pretinsă de Ministerul Comunicațiilor, suspendarea hotărârei definitive până la judecarea acțiunei penale, ce se găsește pendinte înaintea secțiunei a II trib. Ilfov c. c., și înscrierea în mod provizoriu la masa falimentului a acelei «pretențiuni» pe care Statul în ultima sa cerere de verificare. o cifrează la suma de 4.749.463 lei.

Având în vedere actele de la dosar, susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că, înainte de a se discuta fondul acestui proces, intimații Ministerul Comunicațiilor și Direcțiunea Generală P. T. T. a ridicat incidentul de inadmisibilitatea apelului de față.

Având în vedere că, intimații își motivează acest incident pe considerațiunea că, deși prin apelul de față se atacă o sentință a Tribunalului comercial Ilfov, pronunțată asupra unor contestațiuni ridicate de falit contra cererilor de verificare și înscriere ale creditorilor, în realitate în speță nu e vorba de o sentință propriu zisă, ci de un jurnal prin care toemai se suspendă darea hotărârei definitive, în ceia ce privește creanța pretinsă de Stat, până la judecarea acțiunei penale.

Considerând că potrivit art. 775 cod. comercial, sentințele pronunțate de tribunal asupra contestațiilor la verificarea creanțelor, sunt susceptibile de apel.

Că potrivit aceluiași text de lege, tribunalul este obligat să examineze toate aceste contestațiuni de o dată și să se pronunțe asupra lor printr'o singură sentință.

Că acest text de lege, nu face nici o distincțiune cu privire la diferitele dispozițiuni pe cari tribunalul le ar lua cu privire la fie care din contestațiile asupra cărora este chemat să se pronunțe.

Că deci întru cât toate dispozițiunile luate de tribunal asupra acestor contestații formând o singură hotărâre, ori care din dispozițiunile ei pot fi susceptibile de a fi atacate cu apel de partea nemulțumită.

Că dacă cu privire la vreuna din creanțele supuse contestațiilor, tribunalul în loc de a se pronunța prin a o respinge sau admite, dispune numai ca ea să fie admisă în mod provizoriu, și suspendă darea hotărârei definitive, până la judecarea acțiunii penale pe care se grevează această creanță, nu se poate susține că această dispoziție trebuie considerată ca un simplu jurnal premergător, nesusceptibil de a fi apelat, căci el face parte după cum s'a arătat mai sus, din totalul dispozițiilor aceleși sentințe, care este supusă în întregime apelului, textul art. 775 cod. com. nefăcând din această privință nici o distincțiune sau rezervă.

Considerând că această interpretare se impune și din cercetarea dispozițiilor art. 772 și 780 cod. com.

În adevăr, potrivit acestor texte de lege, judecătorul sindic judecând ca primă instanță contestațiile cari privesc creanțele a căror valoare este de competența judecătorului de ocol, va putea în cazurile prevăzute de articolul 780 cod. com. să admită provizoriu la pasiv pe creditorii la care se referă acest text de lege, cu rezerva apelului la tribunal; or, nu se poate concepe că în caz de admitere provizorie a unei creanțe contestate, să existe drept de apel numai atunci când valoarea creanței contestate este în limita competenței judecătorului de ocol, iar nu și în cazul când creanța contestată și admisă provizoriu, ar excede această competență.

Că deci incidentul de inadmisibilitatea apelului este nefondat și ca atare Curtea înlăturându-l, urmează în fond să examineze temeinicia apelului făcut în contra dispozițiilor din sentința tribunalului Ilfov, prin care se dispune ca să fie admisă în mod provizoriu la masa falimentului Victor Filotti «pretențiile» Statului pentru suma de 4.749.463 lei și să se suspende darea sentinței definitive relativ la această creanță, până la judecarea proce-

sului penal în care, prin constituirea Statului ca parte civilă urmează ca ea să fie valorificată.

Având în vedere că înaintea primei instanțe, falitul Victor Filotti, a cerut prin contestația sa, să se respingă cererea de verificare și înscrierea la masa falimentului a Statului pe motiv că Direcțiunea Poștelor nu dovedește cu nimic existența creanței sale.

Având în vedere că, tribunalul pentru a respinge contestațiunea falitului, motivează că, în ce privește calitatea de creditor a Direcțiunii Generale a Poștelor există autoritate de lucru judecat, derivând din sentința acelu tribunal cu No. 80/919 prin care s'a respins opoziția falitului Victor Filotti contra sentinței prin care acesta fusese declarat în stare de faliment.

Considerând că dacă prin sentința tribunalului de comerț, care declară pe Victor Filotti în stare de faliment, se constată că Statul este creditor al acestuia pentru suma pretinsă, această constatare nu poate să aibă putere de lucru judecat în instanța chemată să se pronunțe asupra contestațiilor ridicate de Victor Filotti în potriva cererii de verificare și înscriere a Statului.-de oare obiectul cererii în fața instanței de verificare este altul de cât acel al cererii care se judeca în fața instanței de faliment.

Considerând că, în adevăr, în instanța de faliment, tribunalul se pronunță numai dacă cel chemat în declarare este în măsură să achite datoriile sale, sau dacă se găsește în stare de încetare de plăți, iar pentru stabilirea acestei stări de fapt, având o largă apreciere, este suficient un examen sumar al creanțelor și o privire generală asupra lor, rămânând ca apoi în instanța de verificare să se discute existența însăși și validitatea fie cărei dintre creanțele depuse la masa falimentului, astfel că aprecierile sau constatările pe cari tribunalul le-ar face cu privire la creanțele creditorilor prin considerentele sentinței declarative de faliment, nu pot fi invocate ca autoritate de lucru judecat în instanța de verificare.

Că deci greșit tribunalul prin sentința apelată, deduce existența creanței Statului în potriva lui Victor Filotti din sentința declarativă de faliment, pe care o privește ca autoritate de lucru judecat.

Având în vedere că, în al doilea rând, tribunalul motivează respingerea contestațiunei falitului, pe considerațiunea că Statul s'a constituit parte civilă în instanța penală deschisă în potriva lui Victor Filotti, și deci urmează ca „pretențiunea“ Statului să fie admisă provizoriu pentru suma de 4,749,463 lei cu care se găsește constituit parte civilă înaintea acelei instanțe.

Considerând că din cuprinsul dispozițiilor art. 768 și 774 cod. comercial, rezultă lămurit că pentru

ca o creanță să poată fi verificată trebuie să se prezinte însuși titlul din care derivă sau documentul pe care se întemeiază, astfel că simpla pretențiune pe care cineva ar avea-o în contra unui falit, fără ca să fie întemeiată pe vre un titlu sau document nu poate face obiectul unei cereri de verificare.

Considerând că dacă potrivit art. 776 al. II tribunalul de Comerț poate suspenda decisiunea definitivă asupra admiterii unei creanțe până la sfârșitul acțiunii penale privitoare la dânsa, această dispozițiune se referă însă numai la cazul când însuși creanța declarată la verificare ar fi rezultatul unui fapt delictos, fie al creditorului contestat în instanța de verificare, fie rezultând din concertul și complicitatea vre unui creditor cu falitul în paguba messei credale, iar nici de cum și la cazul când partea civilă constituită într'un proces penal intentat contra falitului, ar veni să pretindă tribunalului comercial, să admită provizoriu creanța ce ar deriva din pretențiunile sale civile, până când vor putea fi valorificate în instanța penală sesizată cu judecarea lor.

Că deci, în speță, tribunalul în lipsa vre unui titlu de creanță din partea Statului în privera lui Victor Filotti, nu putea să admită provizoriu simplele „pretențiuni“ ale Direcțiunei Generale a Poștelor și să suspende darea hotărârei până la judecarea procesului penal în care Statul 'și discută aceste pretenți ca parte civilă.

Având în vedere că chiar dacă s'ar admite că și în cazul când pretențiile părții civile dintr'un proces penal în care falitul figurează ca inculpat ar putea intra în prevederile art. 776 al. II cod. penal, încă acest text neobligând instanța să suspende darea hotărârei definitive, ci lăsând aceasta la facultatea ei, Curtea găsește că în speță nu este cazul de a se uza de o asemenea facultate, dat fiind că afară de Direcțiunea Generală a P. T. T. numai există nici un alt creditor verificat, iar acest creditor nici până astăzi, după un interval de timp de aproape 10 ani, nu a putut să 'și valorifice încă pretențiile sale față de Victor Filotti și să prezinte titlul creianței sale.

Că deci, față de toate aceste considerațiuni, apelul falitului Victor Filotti în privera sentinței tribunalului Comercial secția I cu No. 420/920 fiind fondat, urmează ca Curtea să reformeze sentința atacată și în consecință să admită contestația acestuia și să respingă cererea Ministerului Comunicațiilor, Direcția Telegrafelor și Poștelor, de a fi înscrisă la masa falimentului Victor Filotti.

Pentru aceste considerațiuni, redactate de d-l Consilier S. Rădulescu, admite apelul.

Semnați: *N. Hariton, S. Rădulescu, V. Bordeianu*

JUDECĂTORIA OCOL II CALĂRAȘI JUD. IALOMIȚA

Carte de Jud. Civilă No. 224

Audiență din 11 Mai 1929

INCHIRIERE. — TACITĂ RECONDUȚIUNE. — LIPSA UNEI POSESIUNI CONTINUATĂ. — DACĂ ÎN ASEMENEA CAZ RECONDUȚIUNEA TACITĂ POATE AVEA LOC? ART. 1427 ȘI 1459 C. CIV.

Tacita reconducțiune se justifică principial, ca o consecință a unui acord nou de voință născut din exercițiul unei posesiuni de fapt, continuată de locatar asupra imobilului închiriat, de unde rezultă, că dacă dintr'o împrejurare oarecare posesiunea continuată nu există, tacita reconducțiune nu poate avea loc.

Respinsă acțiunea intentată de C. Banciu în proces cu Maria D. Marin.

Judecata,

Asupra acțiunii intentată prin petițiunea înregistrată la No. 4572 928 de către Banciu în contra femeii Maria D. Marin atât personal cât și ca tutoare legală a fiicei sale minore Constantina.

Având în vedere actele din dosar, interogatorul luat de pârâta și concluziunile orale ale părților din proces.

Având în vedere că prin acțiunea de față reclamantul C. Banciu cere să fie obligată pârâta să respecte și să execute contractul de arendare a 3¹/₂ hect. pământ arabil, de oarece l'a arendat pe termen de un an, din toamna anul 1929, cu arendă de lei 4900 primiți de pârâtă.

Având în vedere că reclamantul opune în contra pârâtei un titlu locativ rezultat din faptul, că a continuat a ocupa acest teren și după expirarea contractului de arendă din anul 1927—1928, fapt care a operat în favoarea sa o tacită reconducțiune, în condițiunile contractului anterior și pe termen de un an.

Că acest titlu producând raporturi de ordin locativ între părți, este susceptibil a opera obligațiunea asupra pârâtei de a-i lăsa folosința acestui imobil.

Având în vedere că pârâta obiectează, că titlu ce i se opune astăzi nu poate fi operant în cauză de oarece deținerea imobilului de reclamant nu este întemeiată pe un fapt născut după expirarea primului contract, și aceasta rezultă din faptul că reclamantul a intentat acțiunea sa înainte ca primul contract să fi ajuns la termen. În afară de aceasta nu poate fi vorba de consimțământul său liber, de oarece s'a opus la deținerea imobilului, după expirarea contractului, iar înainte și-a manifestat intențiunea în sensul că nu consimte la prelungirea lui, deci toate acestea arată între părți o situațiune juridică, care în nici un caz n'a putut opera o tacită reconducțiune.

Că, așa fiind, conchide pârâta, că întru cât nefiind vorba de o deținere a imobilului operată după expirarea primului contract și nici de un consimțământ liber, titlul ce încearcă a-i opune reclaman-tul n'are nici o existență legală, și în acest caz acțiunea sa este neîntemeiată.

Având în vedere că din modul cum părțile în discuțiunile lor pun problema, rezultă implicit că a existat între ele un punct comun și anume existența unui contract ce a expirat în toamna anului 1928.

Că, în adevăr, reclamantul susține că tacita reconducțiune invocată cu titlu ce justifică acțiunea sa are la bază contractul de locațiune recunoscut de pârâtă la interogatorul ce i s'a luat, iar în ceea ce privește durata relocalațiunii în timp, operează pen-tru tot timpul necesar până la culegerea fructelor.

Că acesta fiind modul părților de a privi pro-blema, pentru rezolvarea ei judecata urmează a examina în drept, cari sunt bazele pe cari tacita reconducțiune operează între părți.

Având în vedere că prin tacita reconducțiune legiuitorul stabilește prin art. 1437 și următori din c. civ. raporturi între locatar și locator numai după expirarea contractului de locațiune, ca o conse-cință a unui acord nou de voință născut din exer-cițiului posesiuni pe fapt continuată de locatar asupra imobilului peste termenul stipulat în con-tractul care a încetat prin efectul termenului și din consimțământul prezumat al locatorului, ce indică ideea că înțelege a atribui și el acestui fapt un efect juridic cu caracterul legământului de drept anterior;

Că acestea fiind bazele pe care operează tacita reconducțiune, numai pe aceste baze urmează a se fixa raporturile de drept între părțile în litigiu.

Având în vedere că în speță reclamantul apre-tins de la pârâtă prin [acțiunea de față folosința imobilului înainte de expirarea termenului pri-mului contract de închiriere, așa că nu poate fi vorba de posesiunea continuată de locatar și în asemenea caz nu există primul fapt pozitiv, care constituie o condițiune esențială, din care să se poată deduce tacita reconducțiune.

Considerând că neexistând posesiunea continu-ată asupra imobilului din acțiune, ea nu a putut fi cunoscută de locator și deci acordul voințelor nu s'a putut produce asupra ei și tacita conduc-țiune n'a putut avea loc.

Considerând că în afară de aceasta se dovedește în mod precis, că pârâta s'a opus la prelungirea contractului atât înainte cât și după expirarea termenului, că sub acest raport părțile sînt în disensiune așa că într'o asemenea situațiune re-zultă lipsa de consimțământ tacit al pârâtei, așa că

și din acest punct de vedere tacita reconducțiune nu se dovedește.

Că fiind astfel, și întru cât reclamantul nu do-vedește cu nimic existența unui nou contract, acțiu-nea sa este neîntemeiată și ca atare urmează a fi respinsă

Pentru toate aceste motive, respinge acțiunea.

Jude-președinte, *Const. Alexandrescu*

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Manualul Curților cu Jurați

întocmită de

Const. G. Rătescu Președintele Inaltei Curți de Casație și Justiție S. II-a în colaborare cu **N. Pavelescu** consilier de Curte de Apel, *Asistent la Inalta Curte de Casație și Justiție S. II-a*

Acestă lucrare cuprinde: Art. 246 - 403 proced. penală, cu jurisprudența la zi a Inaltei Curți și cu, trimiteri la Doctrina și Jurisprudența franceză; Regulamentul Curților cu Jurați. Tabloul de audiență, formulare de chestiuni și procesul verbal de audiență. Textele cari reglementează procedura înaintea Curților cu jurați în Bucovina.

S'A PUS SUB PRESĂ ÎN EDITURA „SOCEC“

Noua procedură accelerată

Comentată și adnotată
de **EM. DAN**
Avocat

Cuprinzând: Expunerea de motive, rapoartele raportorilor, debaterile parlamentare, jurispru-dențele la zi, index alfabetic, exemple de formulare.

Lucrarea va apare în cursul lunii August.

Legea se pune în aplicare la 15 Septembrie.

a apărut:

Tratat de Drept civil român Volumul II de

C. Hamangiu

Consilier la Inalta Curte de Casație și Justiție

I. Rosetti Bălănescu

Doctor în drept din Paris

și

Al. Băicoianu

Doctor în Drept din Paris

Acest volum de peste 1.200 pagini cuprinde: Pro-prietatea, Prescripțiunea, Uzufuctul, Teoria Generală a Obligațiunilor, Probele, Delictele și Quasidelictele Contractel, Priveligiile, Ipotecile, etc.

Costul volumului 600 lei. *Editura „Națională“ I. Ciornei București.*